

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๒๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗
ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบ
ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๗ แห่งพระราช
บัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
กลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๗ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗
ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๗ เครื่องหมายความสามารถในการทำงานในอากาศ มี

ดังนี้

(๑) เครื่องหมายความสามารถในการบิน มี ๔ ชั้น คือ

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปกนก ๒ บก บักด้วยคันทองบนพื้นสีทลาค
หรือเสร็จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ระหว่างหัวบักบักด้วยไหม
เป็นรูปธงไตรรงค์เฉียงอยู่ในอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร เหนืออาร์ม
มอณาโลมบักด้วยคันทองเงินในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมีบักด้วยคันทอง

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว
๕ กลีบ บักด้วยคันทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนมอณาโลม
และพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มี
มอณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๔ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มี
มอณาโลม

(๒) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าทันทน มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปกนก ๒ บก บักด้วยคันทองบนพื้นสีทลาค
หรือเสร็จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ระหว่างหัวบักเป็นรูปโลก
บักด้วยคันทองบนพื้นสีทลาคหรือเสร็จสีน้ำเงินดำ เส้นผ่าศูนย์กลาง
๑.๕ เซนติเมตร ภายในโลกมีเส้นรุ้งและเส้นแวงบักด้วยคันทอง และ
มีรูปแผนที่ประเทศไทยบักด้วยไหมสีน้ำเงินดำบนพื้นสีทลาคหรือไหม
สีขาว เหนือโลกมอณาโลมบักด้วยคันทองเงินในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี
บักด้วยคันทอง

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนือโลกมีดาว
๕ กลีบ บักด้วยคันทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนมอณาโลม
และพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอู่โลกไม่มี
อู่โลกและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

(๓) เครื่องหมายความสามารถในการโคจร มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ บีก บีกด้วยคันทองบนพนักหลังลาด
หรือเสีจัสแดง กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ระหว่างหัวปีกบีกด้วยคันทองเป็น
รูปร่มชูชีพ สูง ๓ เซนติเมตร และรูปเอราวัน สูง ๑.๕ เซนติเมตร
ท้ายสายร่มชูชีพตอนล่าง ทิ้งกลางตัวร่มชูชีพมีดาว ๕ กลีบ ทำด้วยโลหะ
สีน้ำเงิน และวงข้อช่วยพยุงทำด้วยโลหะสีน้ำเงินโอบใต้ดาว

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่ไม่มีวงข้อช่วยพยุง

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่ไม่มีดาวและวงข้อ
ช่วยพยุง

(๔) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ย่างอากาศ มี ๓
ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ บีก กว้าง ๑๐ เซนติเมตร
ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปเฟือง
และเครื่องบิน เหนืออาร์มมีอู่โลกในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่อง
หมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์มมีดาว ๕
กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอู่โลกและพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมี

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์มไม่มี
อุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

(๕) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่สื่อสาร มี ๓ ชั้น
คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๑๐ เซนติเมตร
ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์มขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปสาย
ฟ้าพาดเฉียงจากขอบล่างขวาไปจรดขอบบนซ้าย เห็นอาร์มมีอุณาโลม
ในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์มมีดาว
๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหา
มงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์มไม่มี
อุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

(๖) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่สรรพาวุธ มี ๓ ชั้น
คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๑๐ เซนติเมตร
ระหว่างหัวปีกเป็นรูปอาร์มขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูป
กระสุนอยู่ใต้เปลวเพลิง เห็นอาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี
เครื่องหมายนี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์มมีดาว ๕
กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมี

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์ม ไม่มี
อุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

(๑) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ถ่ายรูปรูปทางอากาศ
มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปกนก ๒ ปีก กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ระหว่าง
หัวปกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปกล้องถ่ายรูป
เห็นอาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วย
โลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์มมีดาว
๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหา
มงกุฎเปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์ม ไม่มี
อุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

(๒) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ขนส่งทางอากาศ
มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปกนก ๒ ปีก กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ระหว่าง
หัวปกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปวงล้อกับปีก
เห็นอาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมายนี้ทำด้วย
โลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เห็นอาร์มมีดาว
๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมี

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มี
อุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

(๘) เครื่องหมายความสามารถในการทำหน้าที่ต้อนรับอากาศยาน มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ระหว่าง
หัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปพานในวงซ้อ
ชัยพฤกษ์ เหนืออาร์มมีอุณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่องหมาย
นี้ทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว ๕ กลีบ
เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนอุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่ง
รัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มี
อุณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

เครื่องหมายตามข้อ ๒๑ (๘) นี้ ในกรณีทหารหญิงใช้
ประดับ ให้ปีกนก ๒ ปีก มีขนาดกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร รูปอาร์มขนาด ๑.๑
เซนติเมตร และรูปประกอบอื่นให้มีขนาดสามในสี่ส่วนของขนาดที่กำหนด
ไว้สำหรับทหารชาย

(๑๐) เครื่องหมายความสามารถแพทย์และพยาบาลเวชศาสตร์
การบินในการทำหน้าที่ลำเลียงผู้ป่วยทางอากาศ มี ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปปีกนก ๒ ปีก กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ระหว่าง
หัวปีกเป็นรูปอาร์ม ขนาด ๑.๕ เซนติเมตร ภายในอาร์มมีรูปกาชาดและ

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

งูคัพน์ไม้เท้า เหนืออาร์มมูณาโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี เครื่อง
หมายนทำด้วยโลหะสีเงิน

ชั้นที่ ๒ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มมีดาว
๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร แทนมูณาโลมและพระมหามงกุฎ
เปล่งรัศมี

ชั้นที่ ๓ เช่นเดียวกับชั้นที่ ๑ เว้นแต่เหนืออาร์มไม่มี
มูณาโลมและพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี

เครื่องหมายตามข้อ ๒๗ (๑๐) นี้ ในกรณีทหารหญิงใช้
ประดับ ให้ปกนก ๒ บีก มีขนาดกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร รูปอาร์มขนาด
๑.๑ เซนติเมตร และรูปประกอบอื่นให้มีขนาดสามในสี่ส่วนของขนาด
ที่กำหนดไว้สำหรับทหารชาย

เครื่องหมายตามข้อ ๒๗ นี้ ใช้ประกอบกับเครื่องแบบได้
ทุกชนิด และให้ติดทอกเสื้อข้างซ้ายเหนือปกกระเป๋่า ถ้าประดับเครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์หรือแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ติดเครื่องหมาย
ตามข้อนี้เหนือขึ้นไป ถ้าใช้ประกอบกับเครื่องแบบสโมสรอกแข็งหรือ
เครื่องแบบสโมสรอกอ่อนให้ขนาดย่อลงครึ่งหนึ่ง”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร
พุทธศักราช ๒๕๑๑ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนด
เครื่องหมายความสามารถในการทำงานในอากาศไว้เพียง ๓ ประเภทนี้ บัดนี้
สมควรกำหนดเครื่องหมายความสามารถในการทำงานในอากาศเพิ่มขึ้นสำหรับ
เจ้าหน้าที่ช่างอากาศ เจ้าหน้าที่สื่อสาร เจ้าหน้าที่สรรพาวุธ เจ้าหน้าที่ถ่ายรูป
เจ้าหน้าที่ขนส่งทางอากาศ เจ้าหน้าที่คือนักรับบนอากาศยาน แพทย์และพยาบาล
เวชศาสตร์การบินในการลำเลียงผู้พลยทางอากาศ นอกจากนั้นควรกำหนดเครื่อง
หมายความสามารถในการทำหน้าทศนหน ชนิด ๓ ชนิดด้วย จึงจำเป็นต้องออก
กฎกระทรวงนี้